

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

GUDIKATUR
AVV. DR. KEVIN CAMILLERI XUEREB

Udjenza ta' nhar it-Tlieta, 3 ta' Dicembru, 2019

Avviz tat-Talba numru: **231/2019**

JOSEPH CELESTE [K.I. NRU. 707855M]
F'ISMU PROPRJU U GHAN-NOM TAD-DITTA "CELESTE VIDEO RENTALS"

VERSUS

RODRICK SCIORTINO
[K.I. NRU. 206990M]

It-Tribunal;

Ra l-Avviz tat-Talba prezentat nhar is-27 ta' Awwissu, 2019 fejn l-attur talab li l-konvenut jigi kkundannat ihallas is-somma ta' erbgha mija u sebghin ewro (€470.00c) rapprezentanti prezz ta' television 42-inch mibjugh u konsenjat lill-konvenut, kif ahjar deskritt fl-imsemmi Avviz tat-Talba. L-attur talab ukoll l-ispejjez gudizzjarji ta' dawn il-proceduri u kif ukoll ta' zewg ittri interpellatorji u anke l-imghaxxijiet legali sad-data tal-pagament effettiv u finali.

Ra li ghad li debitament notifikat bl-atti ta' dawn il-proceduri, il-konvenut naqas milli jipprezenta risposta fit-terminu preskritt mill-ligi ghal dan il-ghan u lanqas ma deher xi rapprezentant u/jew xi difensur ghan-nom tieghu ghas-smigh ta' dan il-procediment.

Ikkunsidra l-provi dokumentarji mressqa;

Ra l-atti processwali kollha inkluzi d-dikjarazzjonijiet bil-gurament;

Jikkunsidra;

Illi l-Artikolu 9(2)(a) tal-Kapitolu 380 tal-Ligijiet ta' Malta jipprovdi illi, “*Bla hsara ghal kull regola msemmija fis-subartikolu (1), ġudikatur – Ghandu jiżgura li kaz ghandu, daqskemm ikun possibbli, jinstema’ u jinqata sommarjament fl-istess jum tas-smigh tieghu u li dak is-smigh ma jtulx iktar minn seduta wahda.*”

Il-paragrafu (b) ta' l-Artikolu 13 ta' l-istess imsemmi Kapitolu jiddisponi illi, “*Jekk xi parti tonqos li tidher fid-data stabbilita ghas-smigh tal-kawza, id-disposizzjonijiet li gejjin ghandhom jghoddu ... Jekk il-konvenut jonqos li jidher, il-ġudikatur jista jiddeċiedi l-kawza fin-nuqqas tal-konvenut u tista ssir ammissjoni bis-subizzjoni tal-konvenut, u d-disposizzjonijiet tas-Sub-titolu VI tat-Titolu I tat-Tielet Ktieb tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili, li jirrigwardaw l-ammissjoni bis-subizzjoni tal-konvenut fil-qrati inferjuri ghandhom jghoddu mutatis mutandis.*”

Minn qari ta' din ic-citata disposizzjoni, jidher li hija mhollija fid-diskrezzjoni tat-Tribunal jekk huwa jiddiferixxi il-kawza jew le ghal gurnata oħra sabiex jisma' lill-parti mharrka f'kaz li din ma tidhirx quddiemu.

Fil-kaz prezenti, u hekk kif registrat fl-udjenza ta' l-20 ta' Novembru, 2019 (*a fol. 7*), il-konvenut gie debitament notifikat bl-atti processwali. Cionostanti tali notifika, l-istess konvenut la ressaq risposta fit-terminu li trid u tghid il-ligi u lanqas ma deher xi rapprezentant ghan-nom tieghu ghas-seduti mizmuma quddiem it-Tribunal fl-udjenzi li kienu jmissu wara n-notifika lilu ta' l-atti u, addirittura, lanqas ma deher xi difensur ghalih biex issehh kontestazzjoni tal-pretiza attrici f'tali udjenzi sussegwenti. Tali konvenut, ghalhekk, gie dikjarat fi stat ta' kontumacja, skond id-dettami tal-Kapitolu 380 tal-Ligijiet ta' Malta, hekk kif registrat fil-verbal ta' l-imsemmija udjenza.¹

Fil-konfront ta' l-imsemmija konvenut gie prezentant kapitolu mill-attur fl-imsemmija udjenza ta' l-20 ta' Novembru, 2019 (*ara a fol. 9*). Dan il-kapitolu gie dikjarat bhala mistqarr fl-udjenza successiva, hekk kif registrat fil-verbal ta' l-udjenza tas-26 ta' Novembru, 2019 (*a fol. 10*). Peress li l-konvenut naqas milli jirregistra dehera biex iwiegeb ghal tali kapitolu, fid-dawl ta' tali omissjoni, l-istess kapitolu kien jisthoqqlu jigi emnnut u ghalhekk dan ghandu jittiehed bhala mistqarr. Kif digà mghadud, dan kollu gie puntwalizzat fil-verbal ta' l-udjenza l-aħhar imsemmija.

It-Tribunal josserva illi, in linea ta' principju, il-kapitolu hu fatt processwali li jgib mieghu effetti specifici, espressament previsti u determinati mill-ligi taht il-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta [*vide Artt. 698(2) u 702(3)*]. Minn tali disposizzjonijiet huwa dezunt illi l-kapitolu hu mezz dirett biex jipprovoka konfessjoni ġudizzjali f'min lilu jigi deferit ta' fatt sfavorevoli ghal kapitolat u ta' vantagg għall-parti li eskogitatu. Jinghad fid-decizjoni *in re Anthony Borg v. Samwel Veneziani* (Appell Inferjuri, 28 ta' April

¹ Ghal dak li jiswa, għall-estremi għall-kontumacja fi procedimenti quddiem dan it-Tribunal ara *in re Margal Limited v. Eucharist Bajada* (Tribunal Għal Talbiet Zghar, 5 ta' Frar, 2019).

1998), illi *“din ic-cirkustanza hi hafna rilevanti ghaliex tfisser illi bin-nuqqas tal-konvenut appellat li jidher biex jikkontesta l-kapitolu, saret prova possittiva li l-ammont rekalmat mill-attur kien dovut lilu ghal ragunijet minnu pretizi u dana bl-ammissjoni – anke jekk negattiva fis-sens ta’ non kontestazzjoni – ta’ l-istess konvenut.”* Fl-istess sens ara s-sentenza *in re Stephen Vella et v. Bollicine Limited* (Appell Inferjuri, 9 ta’ Jannar, 2008).

Madanakollu, ghalkemm huwa veru li l-kapitolu, meta s-subent ma jkunx wiegeb ghalihom u ma jkunx iggustifika l-ommissjoni tieghu li jikkontesta l-kawza formalment, ghandhom jitqiesu bhala konfessjoni (i.e., l’hekk imsejha konfessjoni gudizzjarja). Imma dana ma jfissirx li min hu tenut jiggudika huwa obligat joqghod dejjem fuq dik il-prezunta konfessjoni. Is-subizzjoni hija semplici mezz ta’ prova, u ghandha tigi ezaminata u valjata flimkien mal-provi l-oħra kollha tal-kawza, b’mod illi, jekk il-kapitolu ma jkunx konfacenti mal-provi l-oħra tal-kawza, u l-gudikant jidhrilu li ghandu jaghti prevalenza lil dawk il-provi l-oħra, l-konfessjoni prezunta derivanti mis-subizzjoni ghandha ccedi quddiem dawk il-provi l-oħra. F’dan is-sens ara d-decizzjoni *in re Tabib Dr. Antonio Zammit et v. Francesco Pace et* (Prim’Awla, 28 ta’ Gunju, 1952). In tema, kemm id-duttrina legali kif ukoll il-gurisprudenza, issoktaw jaffer maw, u jikkawtelaw ukoll, illi tali prova wehida mhux necessarjament u bilfors ghandha tiddemostrea l-fondatezza tal-pretensjoni tal-parti attrici in kwantu dak l-istat migjub in essere bil-kapitolu ma ghandux ifisser li qed jintroduci derogi għall-principju tal-piz tal-provi. Kif rilevat mill-Qorti ta’ l-Appell kolleggjali fil-kawza *in re James Trapani et v. Vincent Cilia* (28 ta’ April 2000), *“il-kapitolu jitqiesu konfessati però dan ma jfisserx li l-Qorti kienet obbligata toqghod fuq dik il-prezunta ammissjoni. Dik il-prova kellha tigi evalwata u meqjusa flimkien ma’ kull prova oħra li sa dak l-istadju setghet kienet diga’ prodotta quddiem il-Qorti. Dan ghaliex kif gja’ nghad is-subizzjoni setghet tintalab f’kull parti tal-procedura.”*

Apparti l-imsemmija konfessjoni gudizzjali, it-Tribunal ha konjizzjoni ta’ dak dikjarat bil-gurament mill-attur waqt l-udjenza tas-26 ta’ Novembru, 2019 u cioé: *“It-Tribunal sema’ lill-Attur Joseph Celeste jiddikjara bil-gurament moghti seduta stante jiddikjara illi l-ammont mitlub f’dawn il-proceduri, ossija EUR470, għadu interament dovut mill-Konvenut u li l-ebda ammont akkont ma thallas fil-mori ta’ dawn il-proceduri. Għal kull bwon fini, Joseph Celeste ikkonferma bil-gurament l-Avviz tat-Talba u l-kontenut tieghu.”*

Għalhekk, fid-dawl tal-provi mressqa mill-attur – u anke bl-adoperu tad-diskrezzjoni ekwitattiva vestita f’dan it-Tribunal *ex lege* skond l-Kapitolu 380 tal-Ligijiet ta’ Malta – it-talba attrici timmerita li tigi milqugħa peress li tressqu provi tajbin u sufficjenti li jsostnu dak domandat mill-attur. Tali provi ma gew bl-ebda mod kontradetti u dan it-Tribunal, ezaminati l-istess fil-kwadru probatorju intier, ma jiddubitax mil-veracità u r-rilevanza tagħhom.

Ghaldaqstant, it-Tribunal, jaqta' u jiddeciedi dan il-kaz billi jilqa' t-talba ta' l-attur u konsegwentement jikkundanna lill-konvenut biex ihallas lill-istess attur is-somma ta' erbgħa mija u sebghin ewro (€470.00c), bl-imghaxijiet fuq tali ammont bir-rata ta' 8% fis-sena jibdew jiddekorru mis-27 ta' Awwissu, 2019 (li hi d-data tal-prezenti sejha gudizzjarja) sad-data tal-hlas effettiv u finali.

L-ispejjez kollha ta' dawn il-proceduri huma a kariku tal-konvenut, hlief għall-ittri interpellatorji li jissemmew fl-Avviz tat-Talba peress li l-istess ma gewx formalment ezibiti in atti bhala prova.

ft. Avv. DR. KEVIN CAMILLERI XUEREB

Gudikatur

ft. ADRIAN PACE

Deputat Registratur